

– En traktor vore bra att ha

– Det var en annan värld, allt var automatiskt. Dörrar, portar och lampor – man behövde bara sitta ner så skötte allting sig själv. Men det var ingen annan värld. Det var vår värld. Så som en bonde från Marrupa såg den.

Dine Mituinge är en man i 60-årsåldern som hela sitt liv brukat jorden i Marrupa, ett av Niassaprovincens distrikt i norra Moçambique. Våren 2003 fick han möjlighet att tillsammans med den lokala administratören (motsvarande kommunalråd) besöka Sverige och se hur svenskar sköter jordbruket på västgötaslätten i Grästorps.

Traktorerna och alla maskiner var det som gjorde mest intryck på Dine Mituinge.

– Jag provade att köra en traktor. Det var inte särskilt svårt, och jag skulle gärna ha en här i Marrupa. En traktor skulle underlätta arbetet något oerhört. Fast många av de andra tekniska grejerna som fanns i Sverige är för komplicerade och skulle inte kunna användas här. Men att man kan mjölka mer än hundra kossor om dan, det hade jag aldrig trott.

Det hela började fem år tidigare när administratören kom för att träffa den främsta bomullsodlaren i distriktet. Han ville veta om andra odlare i området kunde lära av Dine Mituinge för att förbättra produktionen. Genom Afrikagruppernas samarbete med både den lokala administrationen och en förening i Grästorps kunde resan till Sverige bli av.

Dine Mituinge säger sig inte ha förändrat jordbruket sedan han sett svenska gårdar. Men att det går bra för honom och hans familj är tydligt. Ägorna har utökats så att familjen inte längre räcker till som arbetskraft, utan han anlitar folk som kommer och gör dagsverke i utbyte mot del i produkterna som odlas.

Personerna i Grästorps som Dine Mituinge besökte är en Agenda 21-förening som bildades 1996. Sedan kontakten med Marrupa knöts har Grästorpsföreningen samlat in pengar till bland annat skolbygge, skolmaterial, fotbollar och också en solcellslampa till sjukhuset. Det har även arrangerats resor i båda riktningarna för att stärka vänskapsbanden kommunerna emellan.

På en sådan resa kom Aida Agustinho till Sverige februari 2000. Drygt fyra år senare har hon just fyllt arton och minnet från kylans land börjar blekna. Fortfarande har hon brevkontakt med några av de kompisar hon fick i Sverige. De skriver på engelska och breven översätts till portugisiska när de kommit fram. Om de kommer fram – postgången till Marrupa lämnar mycket att önska.

Aida Agustinho tänker studera till sjuksköterska eller lärare. Hon tror inte att det blir problem med att lämna lilla Marrupa för att studera på annan ort i Moçambique. Men under den långa resan till Sverige var dagarna i Maputo otäckast – det var en större kontrast än månadsvistelsen i Sverige. Kanske förberedde kaotiska Maputo Aida för Sverige som hon förstod skulle vara annorlunda.

Den främsta bomullsodlaren i distriktet är Dine Mituinge. Förra året träffade han svenska bönder på västgötaslätten.

FOTO: JOHAN SÄVSTRÖM

– Svenska barn skulle leva i Marrupa ett tag, säger Aida Agustinho, då skulle de uppskatta livet i Sverige mycket bättre.

da. Och Sverige var också totalt annorlunda.

– Man arbetar mycket mindre där och har mer tid för annat. En annan konstig sak var att svenska barn ofta leker inomhus, de gick egentligen bara ut när de skulle till skolan. Och då åkte de buss. Eller att gamla människor lever ensamma och blir behandlade som bebisar igen.

När hon återvände var hennes kamrater i Marrupa minst lika nyfikna på hur Sverige var som de svenska barnen varit intresserade av Aida. Men det var svårt att förklara. För hur kan man förklara snöbollskastning för någon som aldrig upplevt en vit vinter?

Aida Agustinho åker gärna till Sverige igen om hon får möjlighet. Helst skulle hon vilja gå i svensk skola och lära sig svenska. Det skulle också vara bra, anser Aida, om svenska barn kom till Marrupa och levde där ett tag.

– Då skulle de uppskatta livet i Sverige mycket bättre sen.

JOHAN SÄVSTRÖM

Marrupa

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell-Dela Lika 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.